

Emlékezés dr. Kenderes János és dr. Bari Zsigmond gyógyszerészekre

Dr. László László

*A pécsi gyógyszerésztársadalom két doyenje dr. Kenderes János gyógyszerész alezre-
des és dr. Bari Zsigmond gyógyszerész egyetemi docens 95. életévükben 1994-ben el-
hunytak. Halálukkal nem csak a város köztisztelőiben álló személyiségei, de a hazai
gyógyszerészet megbecsült szakemberei távoztak az élők soraiból.*

*Utolsó útjukra hozzátartozóik, tisztelőik nagy részvétel kísérték a pécsi Köztemetőbe,
ahol dr. Várszegi László főgyógyszerész és dr. László László gyógyszerész alezre-
desek mondtak búcsúbeszédet és méltatták életútjukat. Kenderes dr. temetésén még a kortárs
Bari dr. is búcsúzott az elhunytól azzal, hogy még több évig viheti a sírjára a megem-
lékezés virágait. Nem így történt, még abban az évben tőle is búcsúzni kellett*

*Életútjuk tamulásgosan tükrözi e zaklatott évszázad múlását, ezért is érdemes végig te-
kinteni azt.*

Dr. Kenderes János

1900-ban Bácskában, a Szabadka melletti Kucorán született Gyógyszerész édesapja korán meghalt, ezért édesanyja mellett az anyai nagyapjánál nevelkedett, aki Kucorán postamester volt. 1918-ban érettségizett Szabadkán, majd a történelmi változások miatt Zalaapátiban a Brenner család tulajdonában levő Segítő Máriához címzett gyógyszerésztárban gyakornokoskodott. 1921-ben Budapesten tirocinális vizsgát tett, majd ugyanitt a Pázmány Péter Tudományegyetemen 1924-ben gyógyszerészi oklevelet szerzett Budapesten és Debrecenben alkalmazott gyógyszerészként dolgozott. 1926-ban a budapesti Helyőrségi Kórházban, a Gyáli úton, próbaszolgálatos gyógyszerészként szolgált, majd 1927-től főhadnagyi rendfokozattal hivatásos tiszt állományba került. Katonai előjárói javaslatára tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen a dr. Mozsónyi Sándor vezette Egyetemi Gyógyszerésztárban folytatta, mint katona-gyógyszerész. 1935-ben gyógyszerész doktori címet szerzett Munkájának elismeréseként a Magyar Honvéd Egészségügyi Anyagszertár kémiai laboratóriumába kapott beosztást, Budapesten a Róbert Károly körúton 1939-től a magyar Honvédség Egészségügyi Szolgálatához századosi rendfokozattal vezető szakfelügyelőnek nevezték ki.

1941-ben Pécsre került a 4. számú Honvéd és Közrendészeti Kórházba főgyógyszerésznek.

A II. világháború hadieseményei következtében a pécsi katonai kórház főgyógyszerészi teendőinek ellátása mellett, őrnagyi rendfokozattal, 1943-tól a Magyar Honvédség 106. Egészségügyi Szerozslop parancsnoki teendőinek ellátásával is megbízták. 1945 március végén a hadihelyzet következtében kitelepített pécsi Katona Kórház és a Szerozslop Ausztria területén amerikai hadifogságba esett, majd a bajorországi laufeni hadifogolytáborba került.

Dr. Kenderes János megfelelő diplomáciai lépésekkel az amerikaiaknál elérte, hogy az egység minden anyagi készletével, legénységi- és tisztállományával – ez utóbbiak családtagjaival is – visszatérhettek Pécsre. Rövidesen dr. Kenderes szaktevékenysége révén a pécsi Katonai Kórház a régió fegyveres testülete tagjainak közegészségügyét szolgálta. Az 1950-es években politikai okok miatt

a hadsereg állományától meg kellett válnia. 1954-ben rövid időre a pécsi Széchenyi téri – napjainkban Arany Sas – gyógyszerésztárban beosztott gyógyszerészként dolgozott, 1955-től jó felkészültsége és rátermettsége elismeréseként a Baranya Megyei Gyógyszerésztári Központ gyógyszerfeldolgozó osztályának vezetője lett. 1957-ben kinevezték megyei főgyógyszerésznek. Tekintettel arra, hogy politikai okokból mint egykori katonatiszt vezető beosztást nem tölthetett be, 1958-ban az egykori Honvéd Kórházban, de akkor már polgári kórházként működő Megyei Kórházban lett főgyógyszerész. Ez az intézmény 1962-től ismét katonai kórház lett, de az átalakult intézmény már nem vette át, s ezért nyugállományba helyezését kérte feletteseitől. Közel 90 éves koráig nyugdíja kiegészítéseként az Arany Sas gyógyszerésztárban dolgozott.

A gyógyszerellátást szolgáló mindennapi munkája mellett továbbképző konferenciákon gyógyszerészeknek és gyógyszerésztári asszisztenseknek a gyógyszerellátás területéből szakelőadásokat tartott, ezenkívül publikációi jelentek meg a szaklapokban.

1974-ben arany-, 1984-ben gyémánt-, 1989-ben vasdiplomát kapott.

Kiemelkedő tevékenységét a honvédelmi miniszter 1990-ben dísztör átadásával, a népjóléti miniszter 1993 karácsonyán a gyógyszerellátás terén végzett tevékenységéért elismerésben részesítette.

Hosszú életének 1994. április 18-án bekövetkezett halála vetett véget.

Dr. Bari Zsigmond

1900. január 31-én Erdélyben, Marosvásárhelyen született kilenc gyermekes baczkamadarasi nemesi családban, hetedik gyermekként. Édesapja a múlt század végén református lelkész volt Körösfőn, a századfordulón pedig a marosvásárhelyi Református Kollégium és Főgimnázium gazdasági igazgatója lett. Iskoláit szülővárosában végezte, ugyanott tett hadiértségit. Ezt követően helyben, dr. Hints Zoltán Arany Szarvas gyógyszerésztárban volt gyakornok. Mivel a trianoni békekötést követően a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem Budapestre te-

lepült át, Bari Zsigmond 1920-ban Budapesten tett gyógyszerész-gyakornoki vizsgát, és nyert felvételt az Egyetemre. 1921-ben a kolozsvári Egyetem Szegeden nyert elhelyezést, így Bari Zsigmond 1923-ban Szegeden szerzett gyógyszerési oklevelet. Tanulmányait befejezve az egyetem gyógyszerésztárában előbb egyetemi gyakornok, majd tanársegéd. 1925-ben „summa cum laude” minősítéssel megszerezte a gyógyszerészdoktor címet. Rövidesen az intézetvezető dr. Dávid Lajos első embereként „gyógyszertári vegyész” beosztásba került.

Az I. világháborút követően Pécsre áttelepedett pozsonyi Egyetemen 1923-ban felállították az Egyetemi gyógyszerésztárat, melynek megszervezésével a Belügyminisztérium állományában levő dr. Siegler János gyógyszerész, egyetemi magántanárt és a Szegeden levő dr. Bari Zsigmondot kérték fel. A gyógyszerésztár 1930. áprilisában a Pécs, Vitéz u. 7 szám alatt levő állami tulajdont képező ingatlanban nyílt meg.

A megnyitást követő pár hónap elteltével a gyógyszerésztár vezetője dr. Siegler visszament Budapestre, ekkor dr. Bari Zsigmond adjunktusi státusszal átvette a gyógyszerésztár irányítását.

A gyógyszerésztár vezetésével járó elfoglaltsága mellett tudományos munkát is végzett, 1940-ben Pécsen magántanárrá habilitáltak. Kutatási eredményeit szaklapokban tette közzé; a több mint 20 közleményéből a fele német és osztrák szaklapokban látott napvilágot. Több tudományos

szervezetnek volt tagja, 1948-ban az V. Magyar Gyógyszerkönyv Szerkesztőbizottságában a szakbizottság tagja volt. 1962-ben vonult nyugállományba.

Nyugdíjasként 1993-ig a POTE gyógyszerésztárában és a pécsi Arany Sas gyógyszerésztárban dolgozott. 1980-ban „gyógyszerellátási és gyógyszerügyi szervezés” területén szakgyógyszerészi képesítést szerzett.

Élete során több magasabb szintű elismerésben volt része. Legutóbb, 1992-ben a pécsi Egyetem fennállásának 625. évfordulója alkalmából emléklapok, 1993-ban a szegedi Egyetemen rubin diplomát kapott.

Idős kora ellenére dr. Bari állandóan tevékenykedett, a korát meghazudtoló szellemi és fizikai frissességgel nyüzsgött a városban. A halál váratlanul, 1994. december 24-én érte utol.

Élete során mindig az élni akarás volt a fő célja. Több alkalommal hangsúlyozta: „az életet mindig optimizmussal kell kezelni, elfogadni úgy, ahogy van, bele kell nyugodni, nem szabad a dolgokon rágódni”. Ez az életfilozófiája segítette ahhoz, hogy közel egy évszázad zavaros „történéseit” túlélje.

Emléküket kegyelettel őrizzük!

L. László: Memory of János Kenderes and Zsigmond Bari pharmacists

(A szerző címe. Pécs, Jókai u. 51. – 7622)

PATIKA HŰVÖSRÁKTÁR AKCIÓ!!!

Tisztelt Gyógyszerésztárvezető!

Cégünk vezető szerephez jutott a patikák klimatizálása terén. Ezt köszönhetjük kedvező árainknak, minőségi berendezéseinknek, valamint gyors és szakosított kivitelezéseinknek. Ajánlatunkkal szeretnénk elősegíteni a patikák működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges HŰVÖSRÁKTÁRAK kialakítását.

HŰVÖSRÁKTÁR AKCIÓ (az előírt 10–15 °C-os hőmérséklet biztosítása)!!!

Ajánlatunk: 149 000 – 249 000 Ft + ÁFA komplett kivitelezve, beüzemelve, a helyiség nagyságától és elhelyezkedésétől függően.
2–10 °C közötti hőmérséklet biztosítása, a fenti árak + a helyiség hőszigetelési költsége

Berendezéseink minőségi, speciálisan hűvösraaktárra kialakított **JAPÁN gyártmányú klímaberendezések**. Az elvégzett munkánkra, valamint a berendezésre 2 év garanciát vállalunk.

Az akció mellett természetesen az Officina, Labor, az irodák stb. klimatizálását is kedvezményesen rövid határidővel vállaljuk. Reméljük, hogy a kényes készítmények megfelelő tárolásából adódó gondjaikon fenti akciónkkal segítségükre lehetünk. Keresse telefonon mémök-üzletkötőinket, akik ingyenes szaktanácsadással, felméréssel és árajánlat készítéssel állnak rendelkezésükre.

KLIMA-SZALA

1136 Budapest, Hollán E. u. 9. • Telefon/fax: 111-4164, 131-2228
Mobil: 06-30 461-009, 06-30 508-190, 06-20 242-892